

ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ

Γιαννοπούλου Ειρήνη

Επιβλέπων: Αλέξανδρος Κουλούρης

Σκοπός – Ερευνητικά ερωτήματα

- **Σκοπός** της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση και καταγραφή των απόψεων, των αντιλήψεων και η διατύπωση προτάσεων, των προπτυχιακών φοιτητών των ελληνικών πανεπιστημίων, όλων των επιστημονικών κλάδων, σχετικά με τη λογοκλοπή.

❖ Ερευνητικά Ερωτήματα

- Ποιο είναι το επίπεδο ενημέρωσης και εκπαίδευσης των φοιτητών σχετικά με το θέμα της λογοκλοπής;
- Ποιες είναι κατά τη γνώμη των φοιτητών οι αιτίες και οι συνέπειες της λογοκλοπής;
- Ποιες είναι σύμφωνα με τους φοιτητές οι μέθοδοι ενημέρωσης που χρησιμοποιούνται από τα πανεπιστήμια, για την αντιμετώπιση και πρόληψη της λογοκλοπής;
- Ποιες είναι οι προτάσεις των φοιτητών για τον περιορισμό του φαινομένου της λογοκλοπής;

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Βιβλιογραφική επισκόπηση

➤ Ορισμός:

- *Λογοκλοπή* διαπράττεται όταν κάποιος χρησιμοποιεί τα λόγια τρίτου χωρίς την αναφορά στην πηγή και για να αποκομίσει κάποιο όφελος

➤ Μορφές:

- Ακούσια
- Εκούσια
- Αυτό – λογοκλοπή – ghostwriting

➤ Αιτίες:

- Άγνοια
- Πρακτικά - προσωπικά προβλήματα
- Ευκολία

➤ Τεχνολογία:

- Θετική συμβολή → λογισμικά
- Αρνητική επιρροή → διαδίκτυο

Βιβλιογραφική επισκόπηση

➤ Πανεπιστήμια:

- έξαρση
- βλάβη στο κύρος τους

➤ Ελληνικά πανεπιστήμια:

- ελλιπής νομοθεσία
- αντιμετώπιση από το κάθε ίδρυμα ξεχωριστά

➤ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ:

- στο πλαίσιο των σπουδών
- νομικές
- ηθικές

➤ Αντιμετώπιση – Πρόληψη:

- εκπαίδευση και ενημέρωση φοιτητών
- κυρώσεις
- δράσεις πανεπιστημίων

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΜΕΘΟΛΟΓΙΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ - ΔΕΙΓΜΑ

Μεθοδολογία - Δείγμα

- Ποσοτική μέθοδος
- Ανώνυμη έρευνα
- Διαδικτυακή έρευνα με ερωτηματολόγια – 8/2/2021 – 10/3/2021
- Google forms (ερωτηματολόγιο, συλλογή, αποθήκευση, επεξεργασία δεδομένων)
- Διανομή μέσω Facebook – κλειστές ομάδες - γρήγορη και άμεση μέθοδος
- Groups φοιτητών όλων των πανεπιστημίων – όλων των επιστημονικών πεδίων
- Δειγματοληπτική μέθοδος
- Φοιτητές όλων των πανεπιστημίων – όλων των επιστημονικών πεδίων (πληθυσμός)
- 200.000 μέλη των ομάδων
- Τυχαίο δείγμα - συμμετέχοντες
- 467 απαντήσεις (ικανοποιητική συμμετοχή – όλα τα πανεπιστήμια – όλα τα επιστημονικά πεδία)

Ερευνητικό εργαλείο - Ερωτηματολόγιο

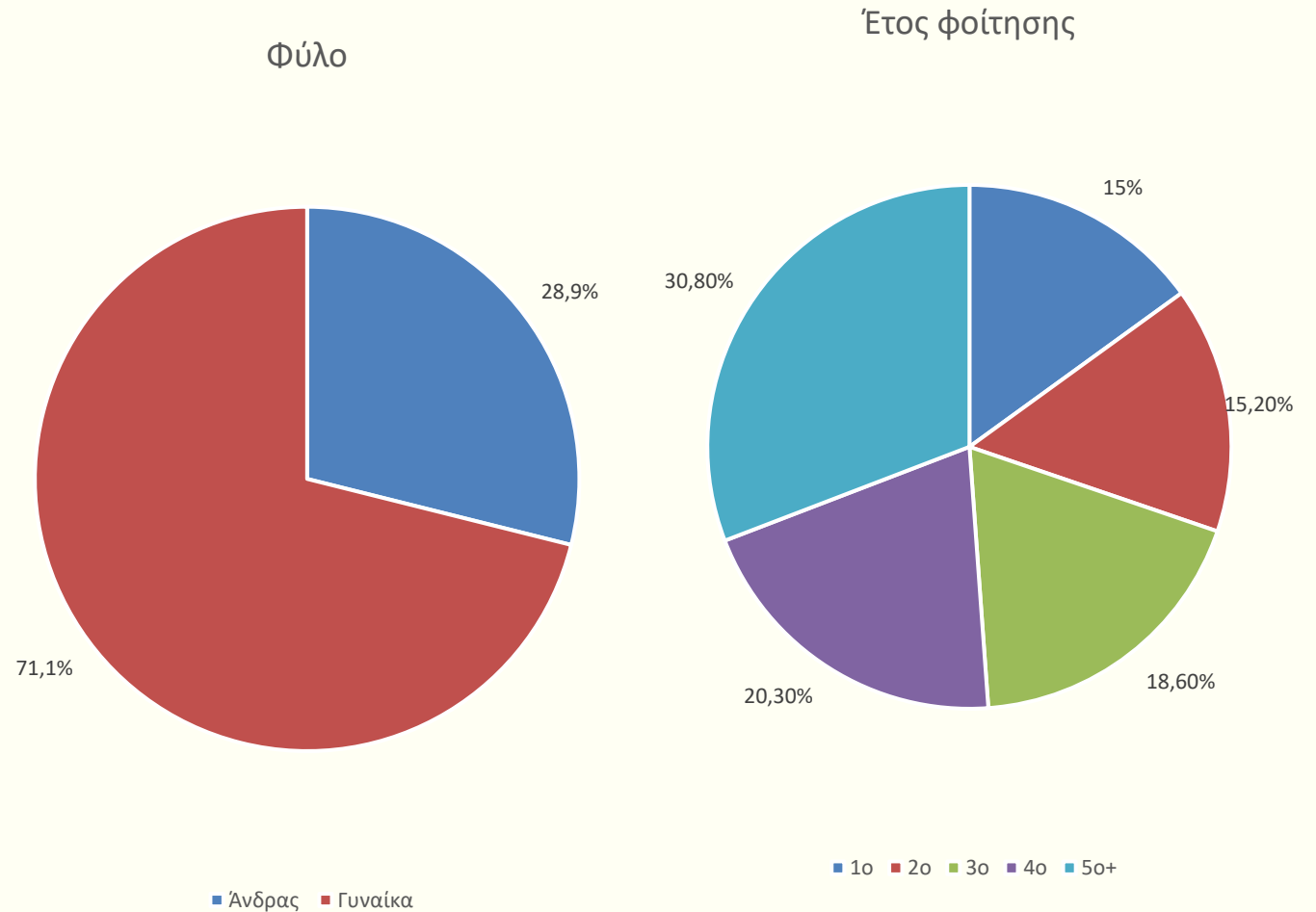

- Γρήγορο
  - Στόχευση σε διασκορπισμένο γεωγραφικά πληθυσμό
  - Βασίστηκε σε 3 ερωτηματολόγια:
    - E.E (2013)
    - Κόκκινος, Δ. & Κουλούρης, Α. (2019)
    - Αβραμίδου, Ε. (2014)
  - Σύντομο – κατανοητό – ποικιλία επιλογών – επιλογή «Άλλο»
- 22 ερωτήσεις – εισαγωγικό κείμενο
  - Έξι ενότητες:
    1. Δημογραφικά στοιχεία
    2. Ορισμός και τις απόψεις για τη λογοκλοπή
    3. Αιτίες λογοκλοπής
    4. Λογοκλοπή και τις τεχνολογικές εξελίξεις
    5. Συνέπειες της λογοκλοπής
    6. Πρόληψη και προτάσεις για τη λογοκλοπή

Περιγραφή δείγματος - 1

- Μεγάλο ποσοστό γυναικών
- Συμμετοχές από όλα τα έτη φοίτησης
- Μεγαλύτερη συμμετοχή φοιτητών 5^{ου} έτους

Περιγραφή δείγματος - 2

➤ Μεγαλύτερη συμμετοχή από:

ΠΑΔΑ

ΕΚΠΑ

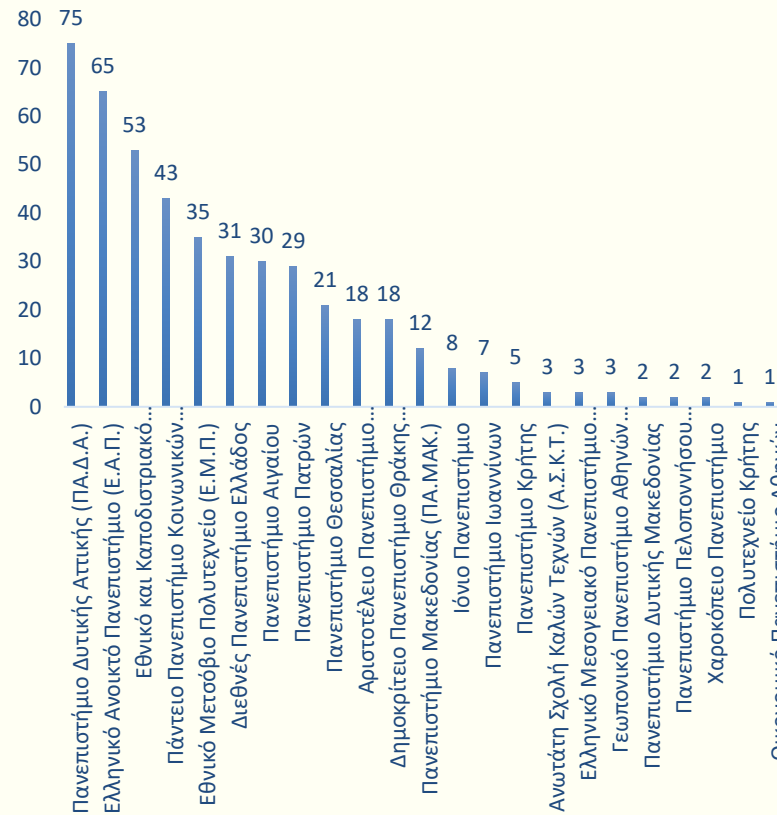
Πάντειο Πανεπιστήμιο

ΕΜΠ

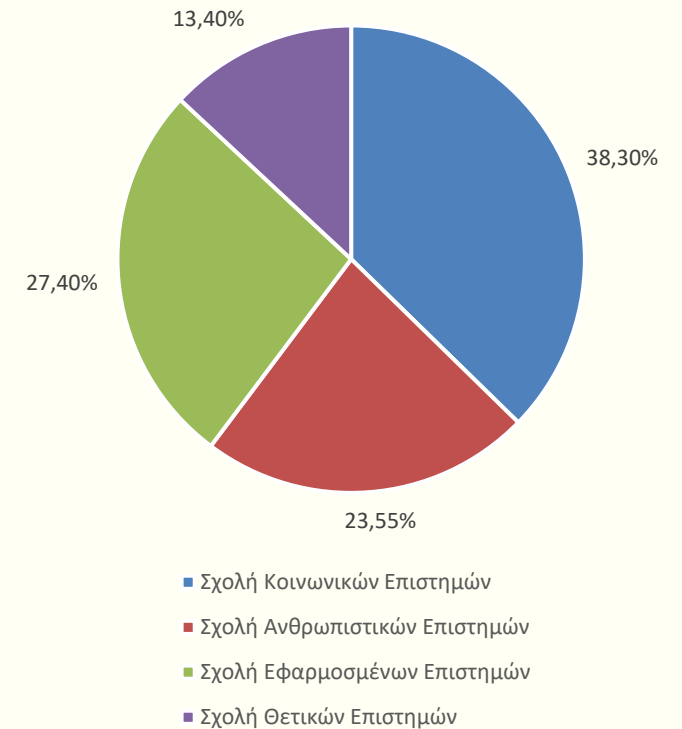
➤ Συμμετοχή από όλα τα επιστημονικά πεδία

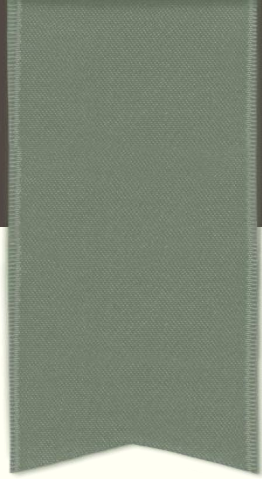
➤ Συμμετοχή από όλα τα πανεπιστήμια

3. Πανεπιστημιακό Ίδρυμα Φοίτησης

Σχολή φοίτησης:

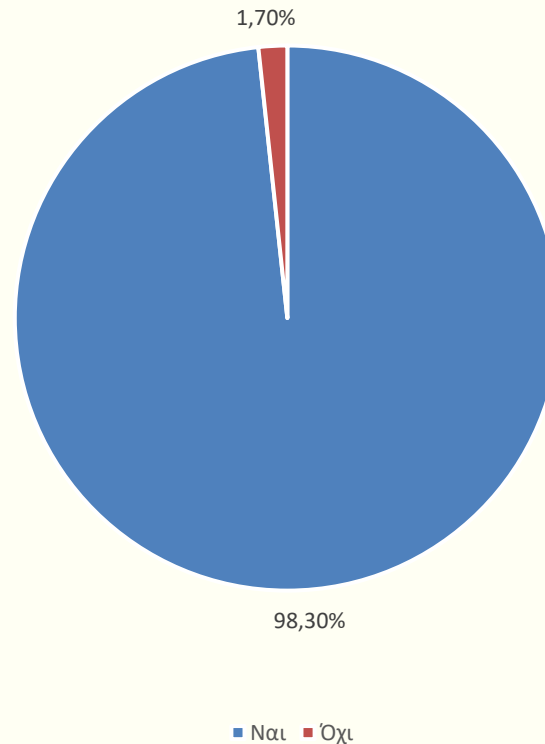
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Ενότητα 2η. Ορισμός και απόψεις για τη λογοκλοπή

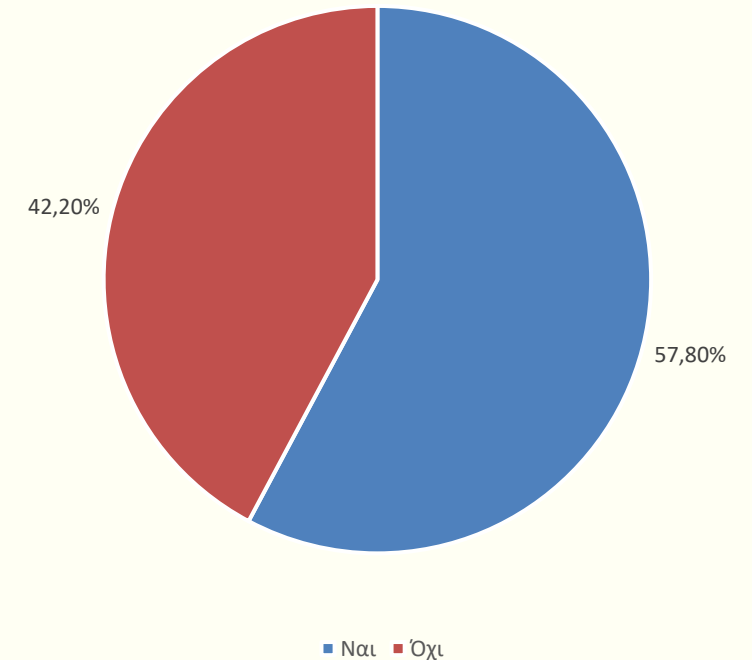

- Η συντριπτική πλειοψηφία γνωρίζει τον όρο λογοκλοπή
- Σχεδόν οι μισοί δεν έχουν λάβει κάποια εκπαίδευση σχετικά με τον τρόπο αποφυγής της

5. Γνωρίζετε τον όρο λογοκλοπή;

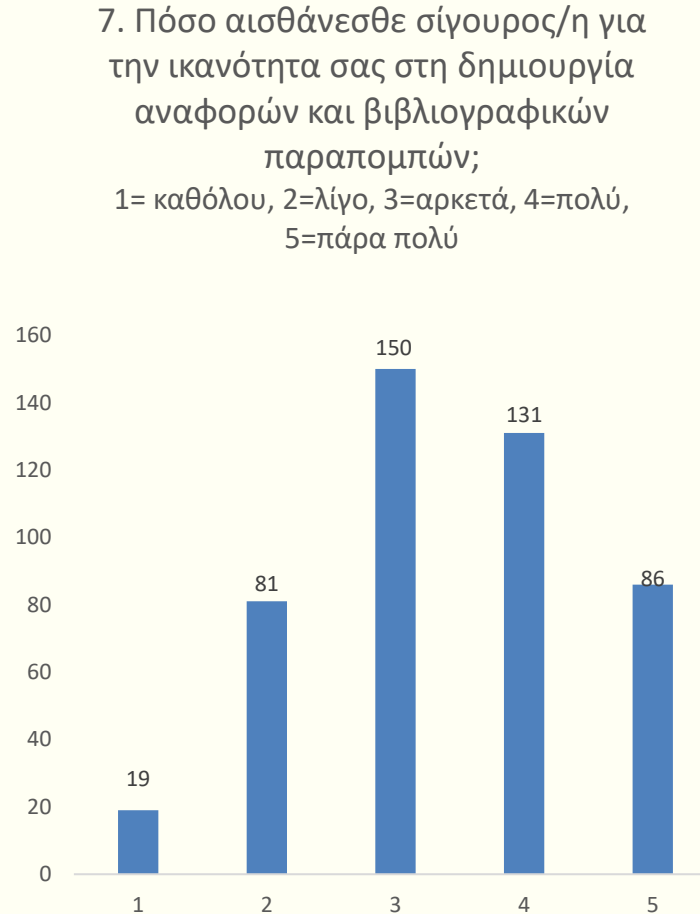

6. Έχετε εκπαιδευτεί στον ακαδημαϊκό τρόπο γραφής και τις πρακτικές αποφυγής της λογοκλοπής;

Ενότητα 2η. Ορισμός και απόψεις για τη λογοκλοπή

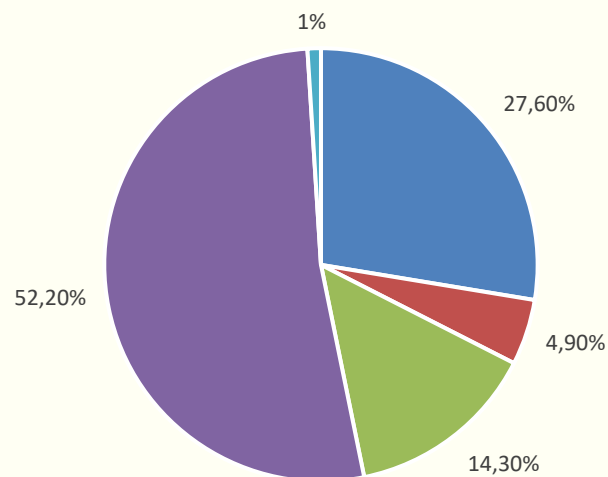
- Οι φοιτητές αισθάνονται αυτοπεποίθηση σχετικά με τους κανόνες αναφορών και παραπομπών.
- Αντιμετωπίζουν πολλαπλές δυσκολίες στον ακαδημαϊκό τρόπο γραφής.

Ενότητα 2η. Ορισμός και απόψεις για τη λογοκλοπή

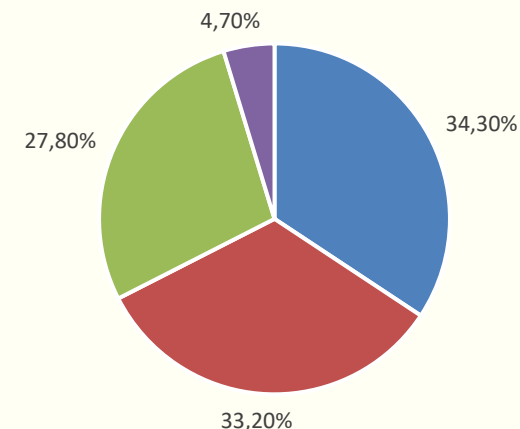
- Η αξιοπιστία ενδιαφέρει τους φοιτητές
- Αποφυγή λογοκλοπής
- Υποστήριξη ιδεών
- Πιο κατανοητό κείμενο

9. Ποιος είναι ο βασικότερος λόγος σωστής και τυπικής βιβλιογραφικής αναφοράς και παραπομπής;

- Για να αποφευχθεί η κατηγορία για λογοκλοπή
- Για να δείξουμε ότι έχουμε μελετήσει βιβλιογραφία
- Για να δοθεί credit στον άλλο συγγραφέα
- Για να ενισχυθεί η αξιοπιστία της εργασίας
- Άλλο

10. Ποιος είναι από τους παρακάτω είναι ο σημαντικότερος λόγος για να χρησιμοποιήσετε αυτούσια ή να παραφράσετε τα λεγόμενα κάποιου τρίτου;

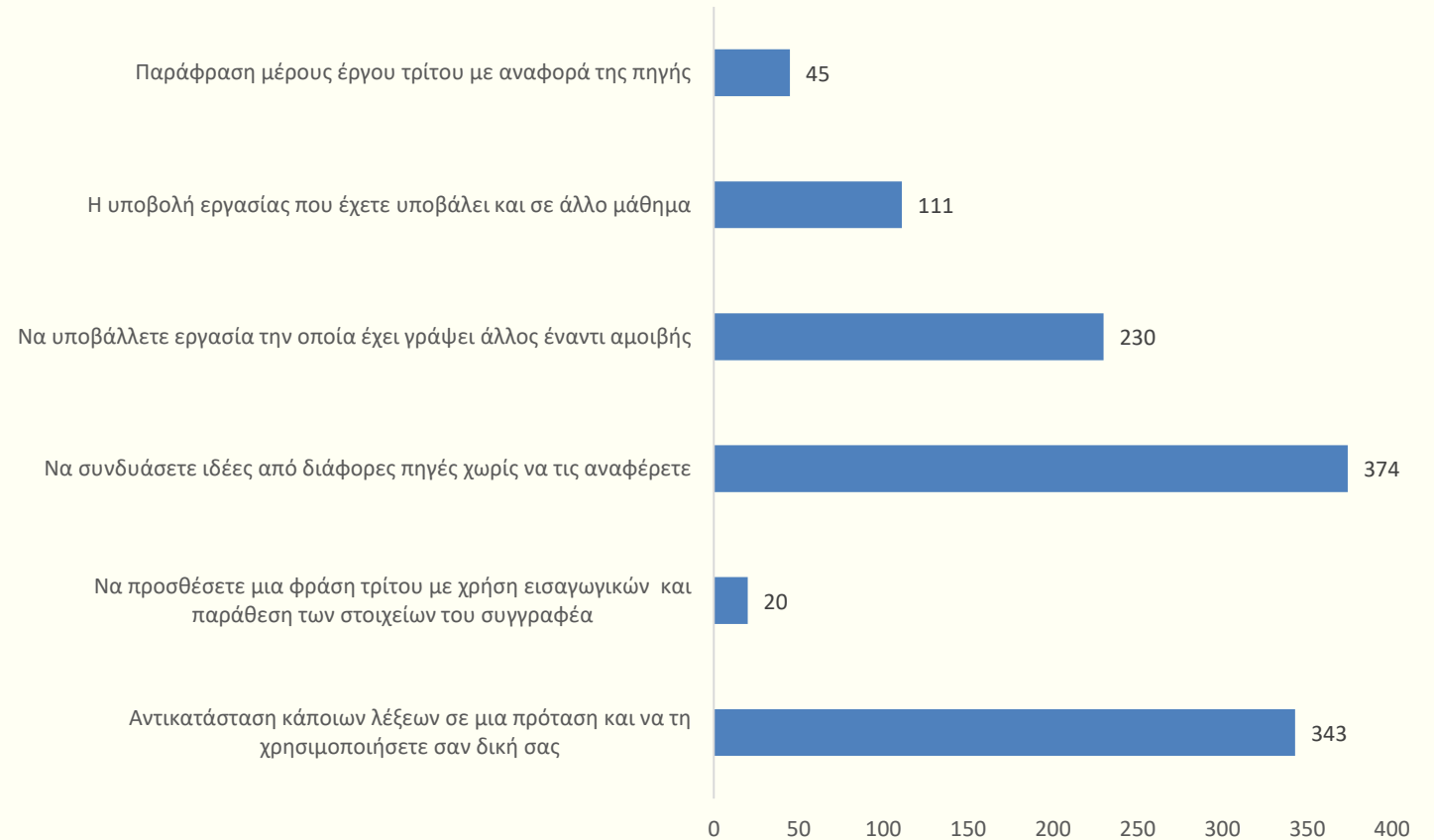

- Για να υποστηρίξετε τις ιδέες σας
- Για να διατυπωθεί καλύτερα αυτό που εννοείτε
- Για να εξηγήσετε καλύτερα πολύπλοκες σκέψεις
- Άλλο

Ενότητα 2η. Ορισμός και απόψεις για τη λογοκλοπή

- Σωστές απαντήσεις
- Αναγνώριση λογοκλοπής
- Χαμηλότερα ποσοστά αυτό-λογοκλοπής και ghostwriting

11. Ποιες από τις παρακάτω περιπτώσεις θεωρείτε λογοκλοπή;

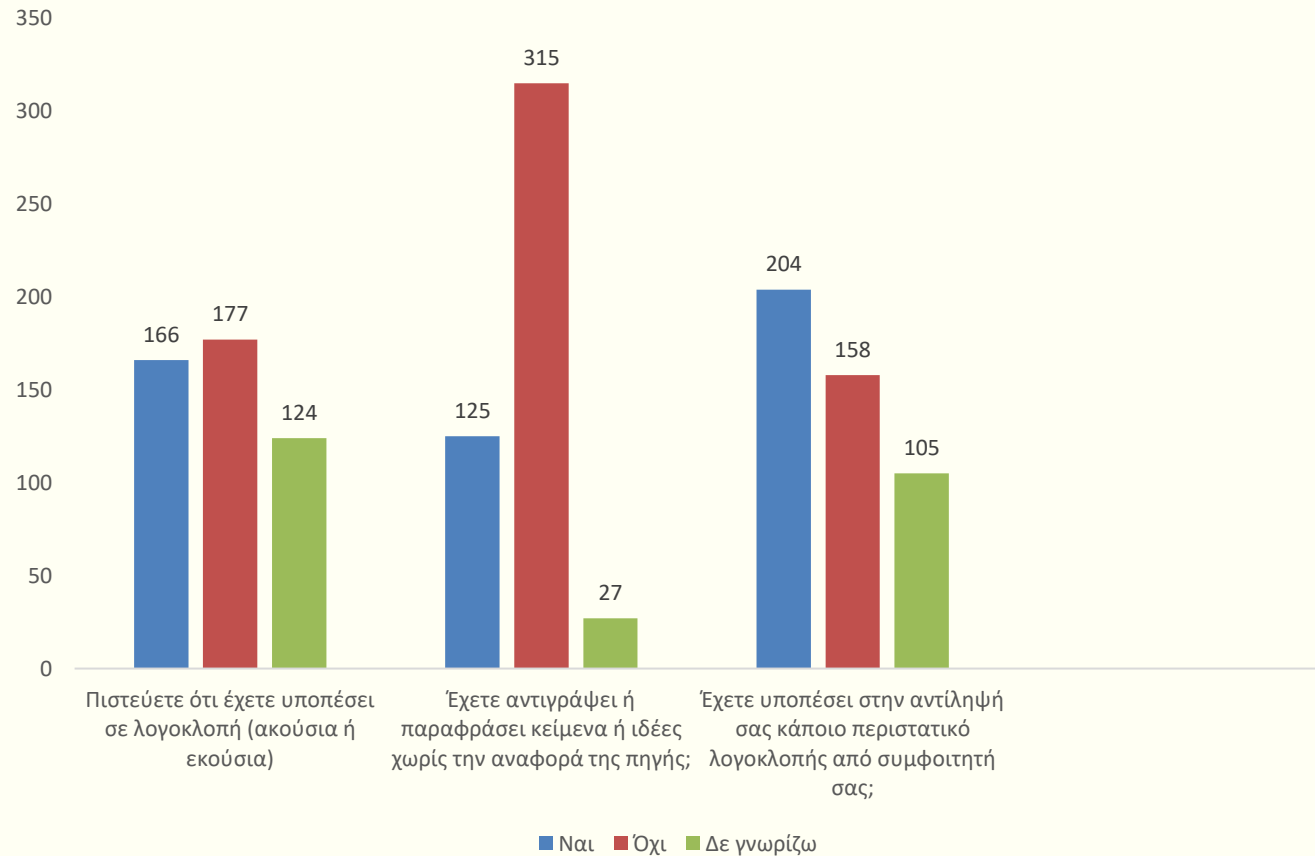

Ενότητα 3. Αιτίες λογοκλοπής

- Μοιρασμένες απαντήσεις
- Υψηλό ποσοστό «Δε γνωρίζω» –Αμφιβολία – Άγνοια
- Εκούσια λογοκλοπή – Χαμηλό ποσοστό

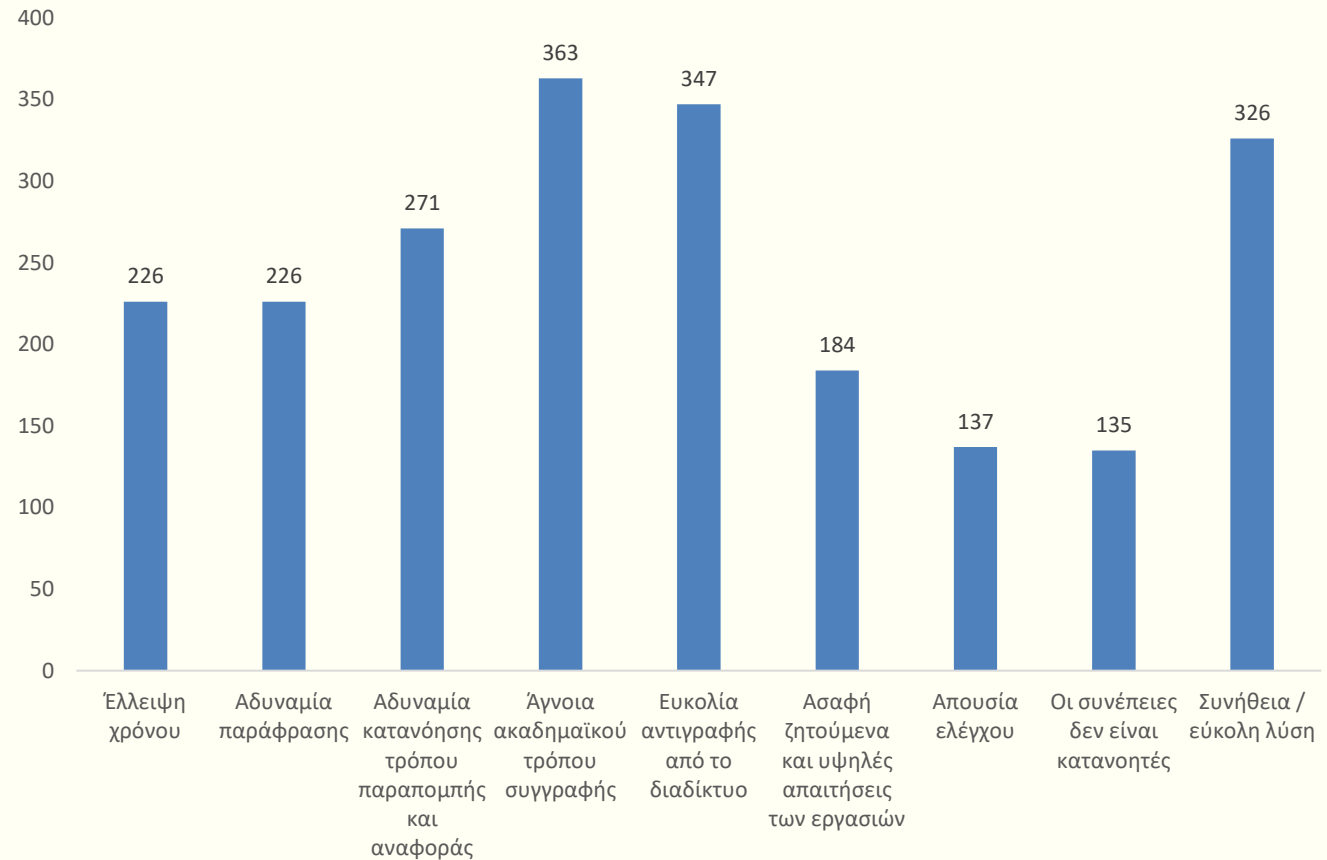
12. Απαντήστε στα παρακάτω:

Ενότητα 3. Αιτίες λογοκλοπής

- Διασπορά απαντήσεων
- Συνδυασμός αιτίων
- Αιτίες εκούσιας και ακούσιας λογοκλοπής – Υψηλά ποσοστά

13. Τι πιστεύετε ότι οδηγεί τους φοιτητές στη λογοκλοπή;

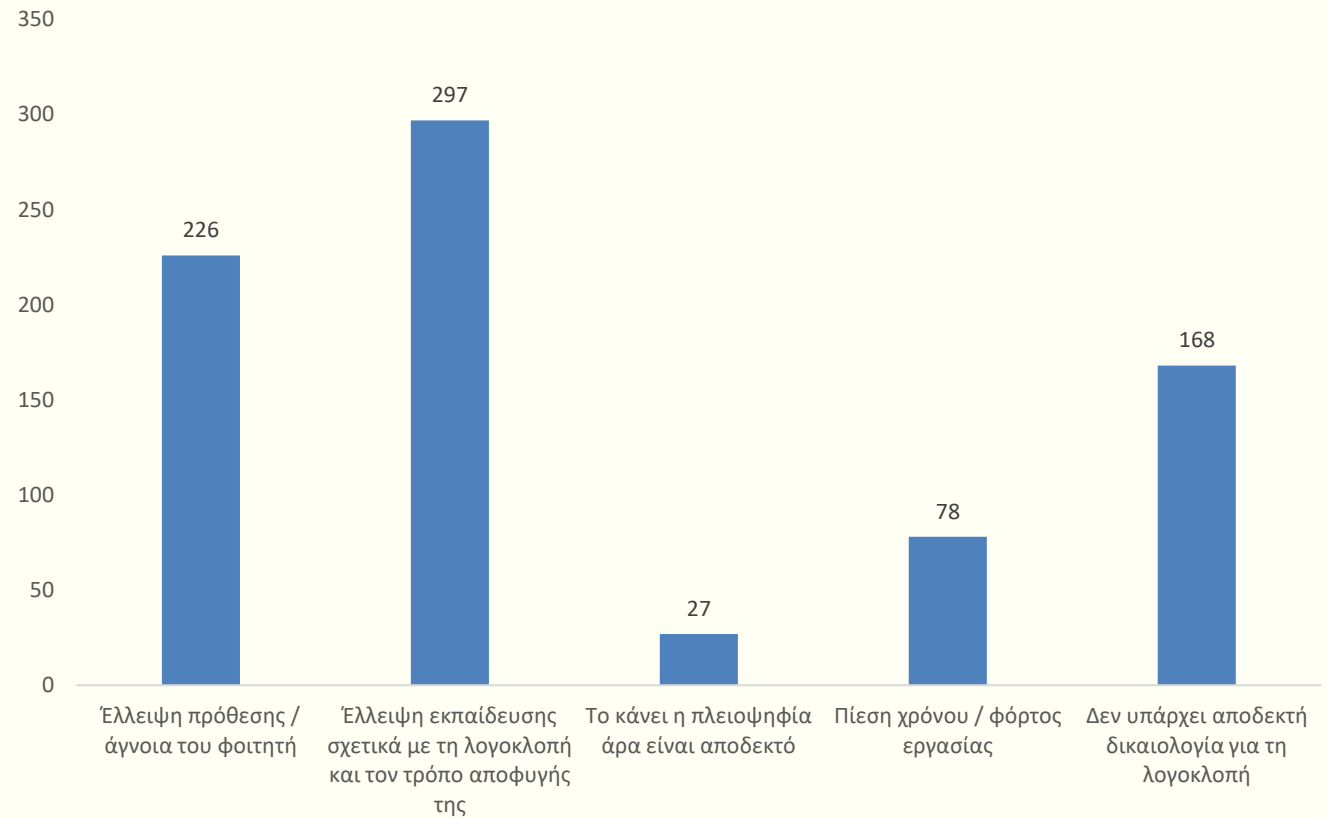

Ενότητα 3. Αιτίες λογοκλοπής

- Επιδείκεια για ακούσια λογοκλοπή
- Αυστηρότητα

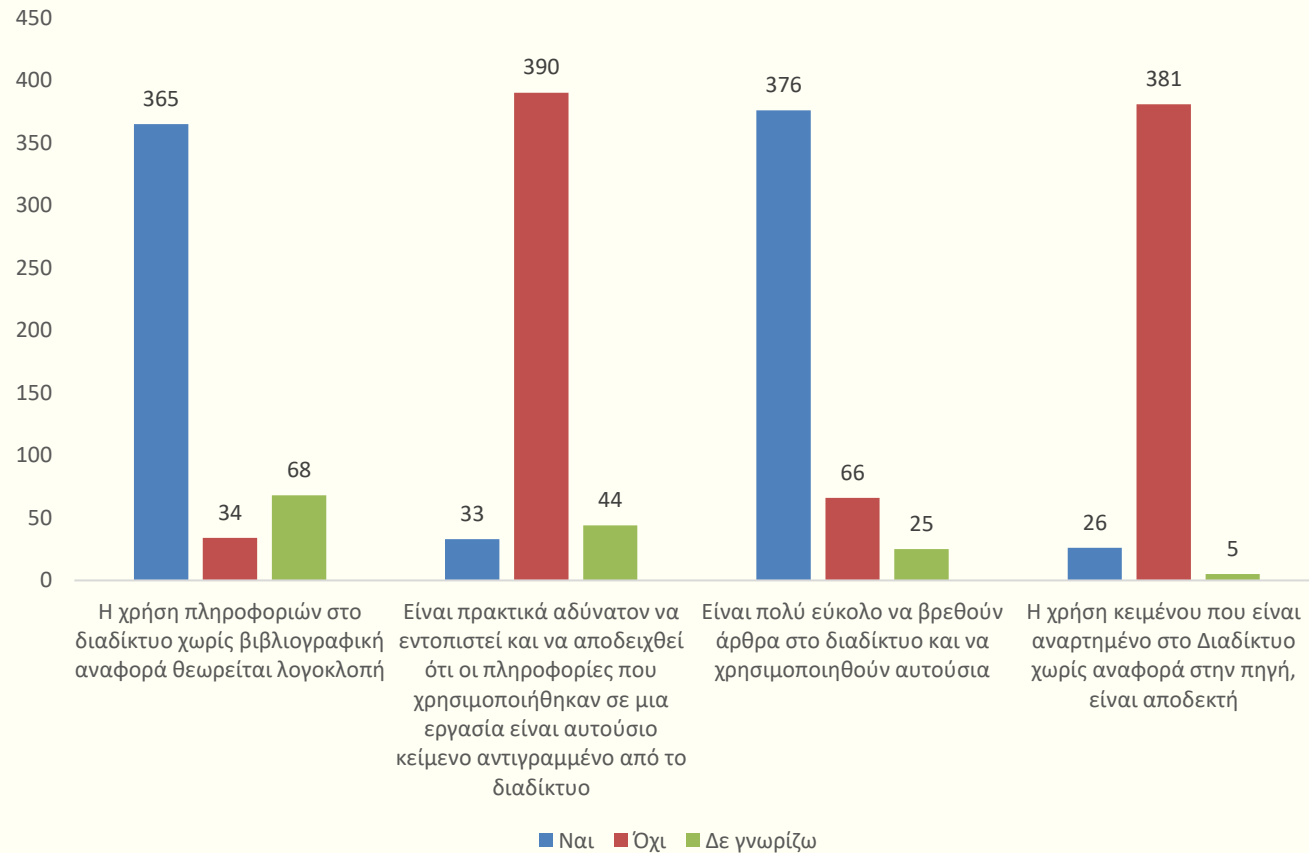
14. Ποιες από τις παρακάτω δικαιολογίες είναι αποδεκτές για καταφυγή στη λογοκλοπή;

Ενότητα 4. Λογοκλοπή και τεχνολογικές εξελίξεις

- Ικανοποιητικές απαντήσεις
- Κατανόηση λογοκλοπής διαδικτυακών πηγών

15. Συμφωνείτε με τα παρακάτω;

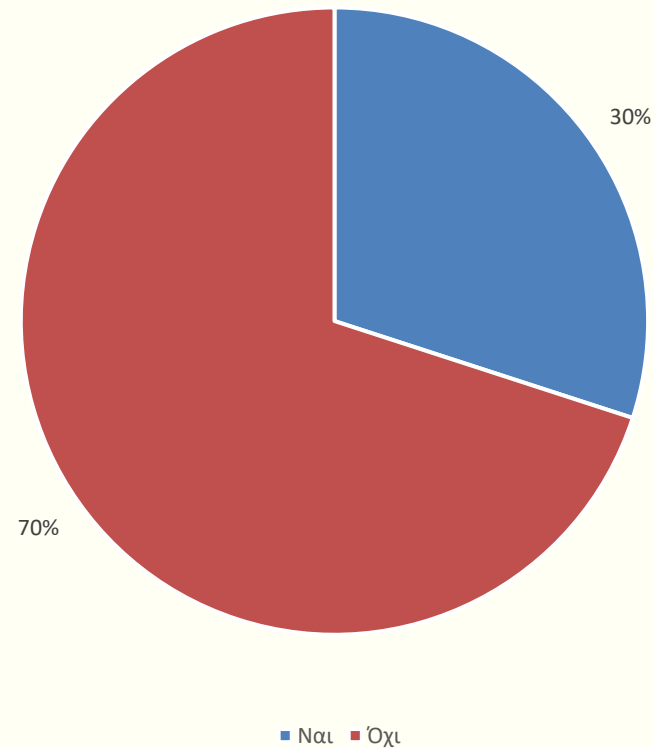

Ενότητα 4. Λογοκλοπή και τεχνολογικές εξελίξεις

---

16. Χρησιμοποιείτε το λογισμικό εντοπισμού λογοκλοπής που διαθέτει το πανεπιστήμιό σας;

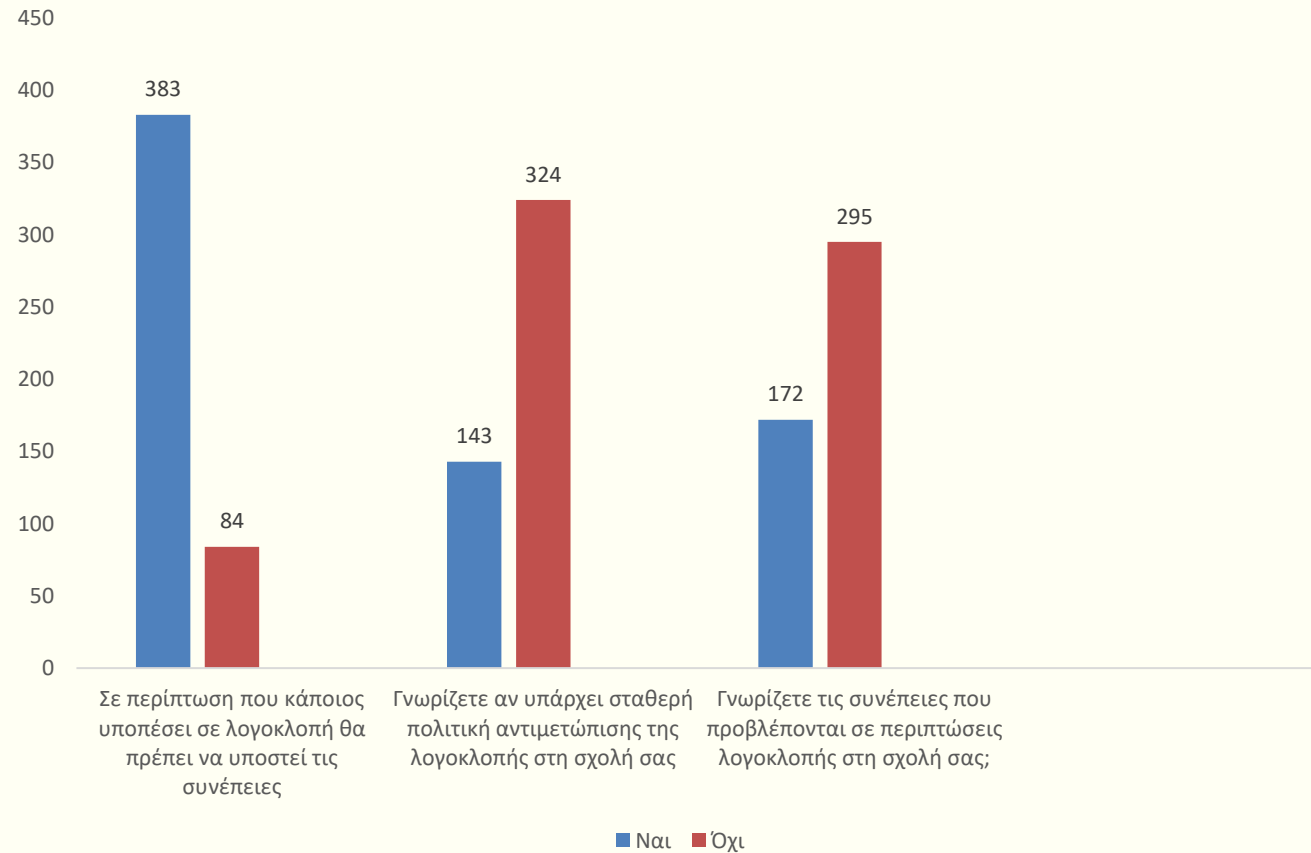
- Τα ποσοστά του Ναι είναι απογοητευτικό
- Δεν αξιοποιείται η θετική συμβολή της τεχνολογίας
- Εκπαιδευτικό εργαλείο

Ενότητα 5. Συνέπειες

➤ Η μειοψηφία γνωρίζει πολιτική αντιμετώπισης και συνέπειες

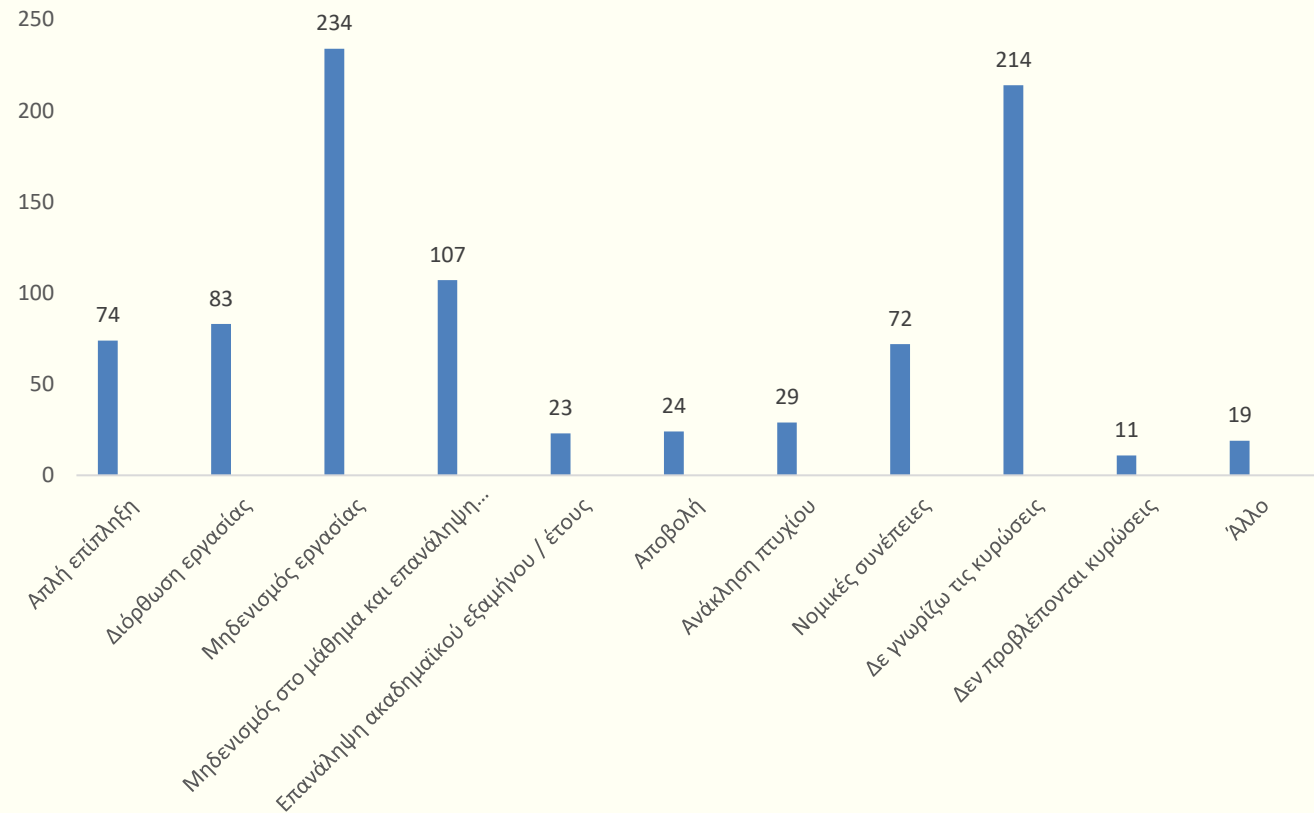
17. Απαντήστε στα παρακάτω:

Ενότητα 5. Συνέπειες

- 50,1% απάντησε προβλέπεται μηδενισμός της εργασίας
- 45,8% δε γνωρίζουν τις κυρώσεις

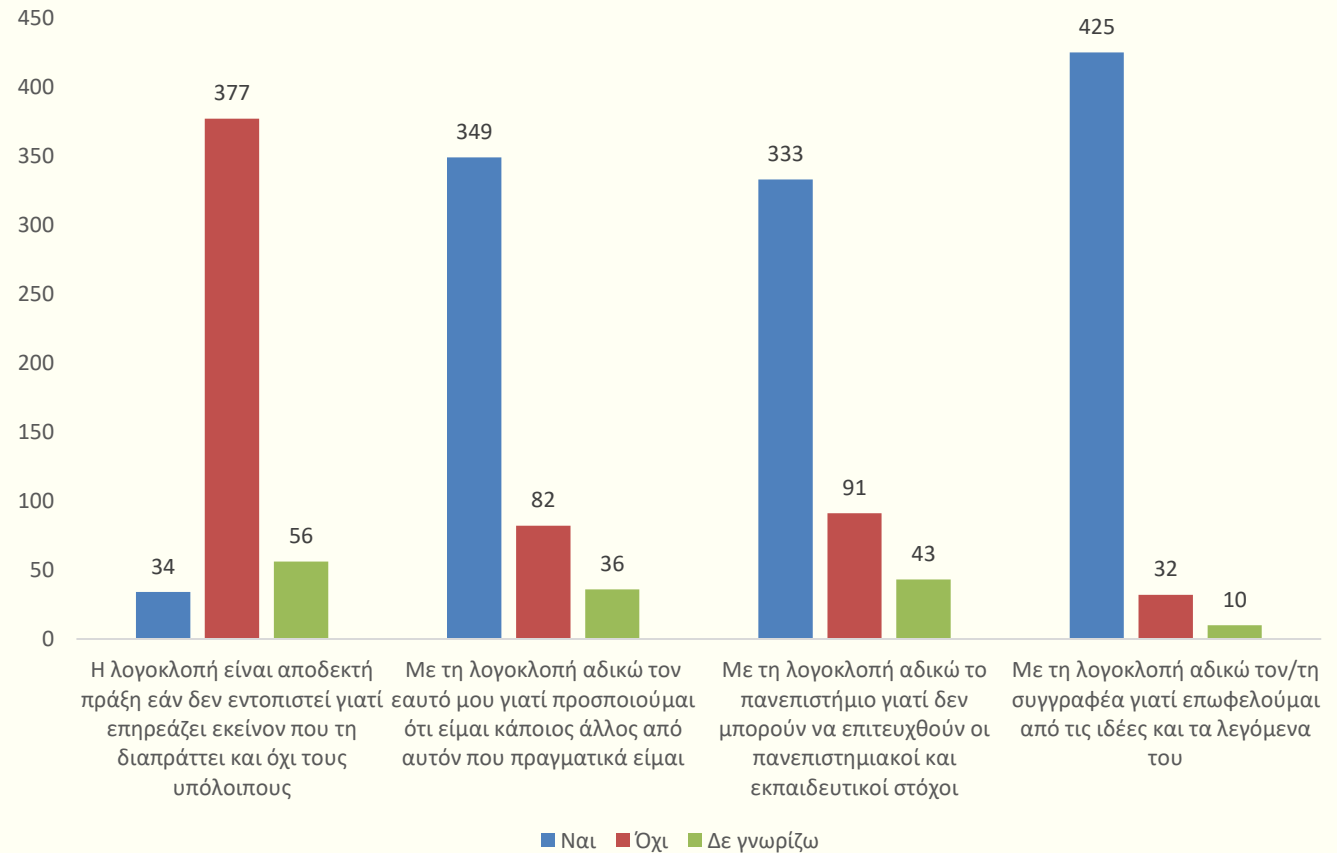
18. Ποιες κυρώσεις προβλέπονται για τον φοιτητή εάν υποπέσει σε λογοκλοπή;

Ενότητα 5. Συνέπειες

- «Σωστές» απαντήσεις
- Κατανόηση σημασίας ηθικών συνεπειών

19. Συμφωνείτε με τα παρακάτω:

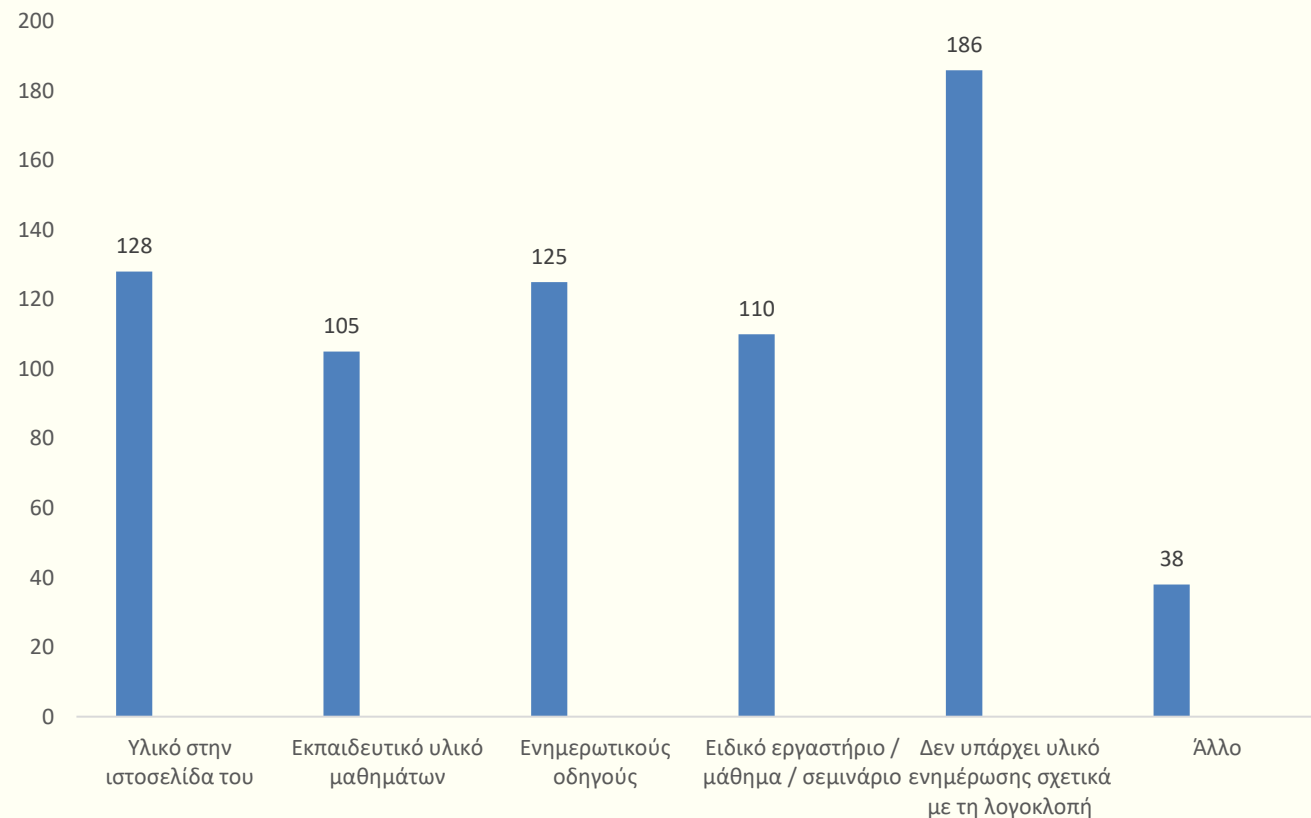

Ενότητα 6. Πρόληψη - Προτάσεις

- Δεν υπάρχει ενημερωτικό υλικό – Μεγαλύτερο ποσοστό
- Απουσία ή έλλειψη ενημέρωσης;

20. Τι από τα παρακάτω χρησιμοποιεί το πανεπιστήμιό σας για την ενημέρωση των φοιτητών σχετικά με τη λογοκλοπή;

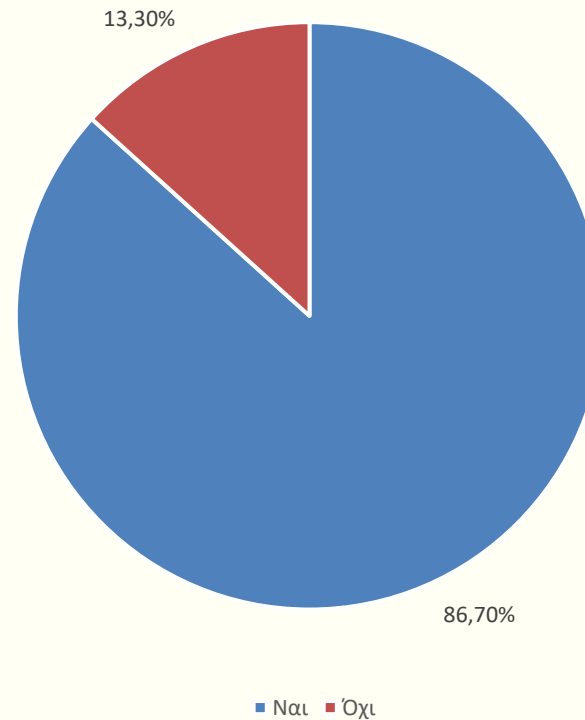

Ενότητα 6. Πρόληψη - Προτάσεις

---

21. Θα συμμετείχατε σε δραστηριότητες ενημέρωσης και εκπαίδευσης ακαδημαϊκής γραφής, εάν τις διοργάνωνε το πανεπιστήμιο;

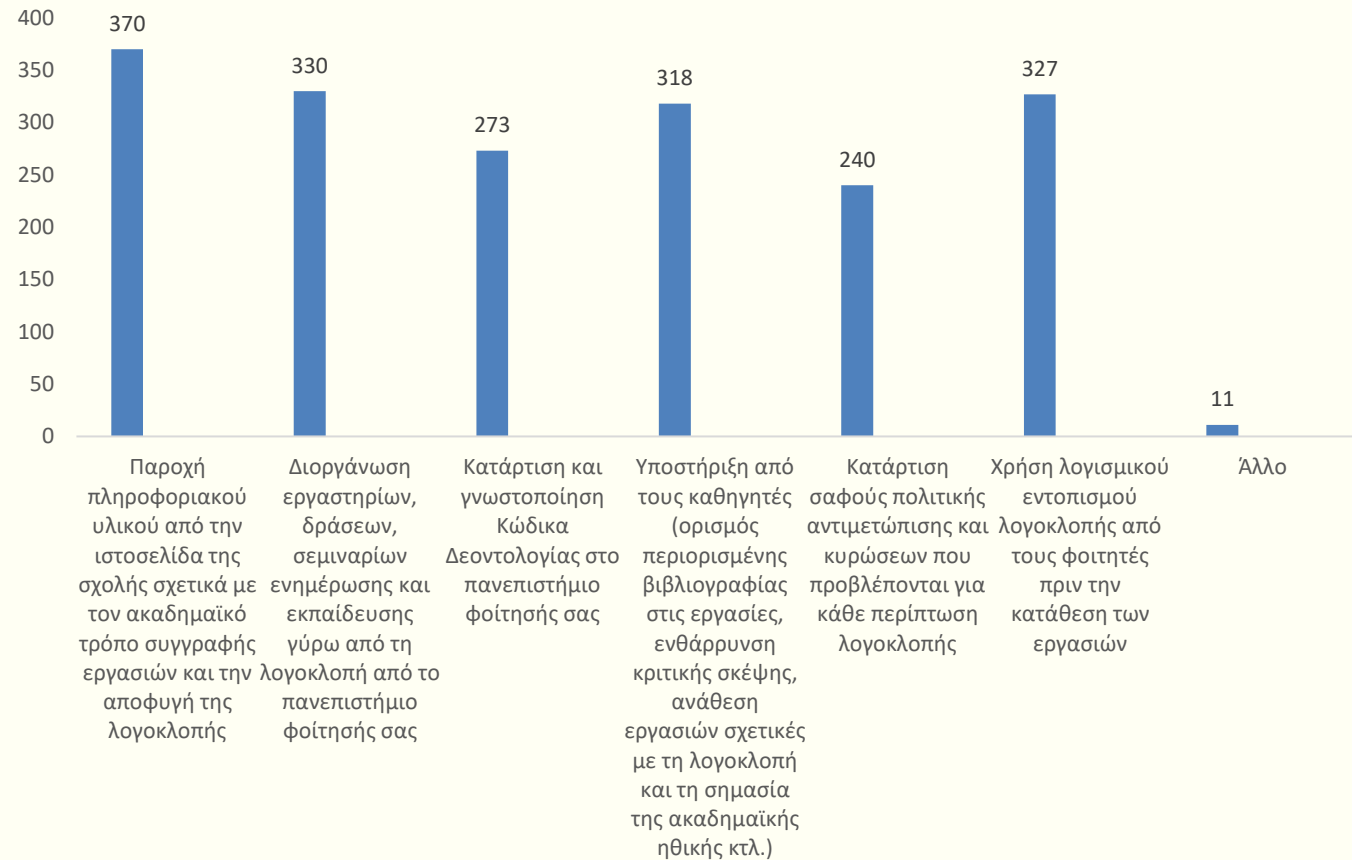
- Ενδιαφέρον – θέληση φοιτητών για εκπαίδευση και ενημέρωση

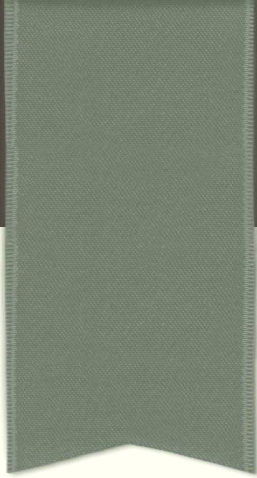

Ενότητα 6. Πρόληψη - Προτάσεις

- Όλες οι απαντήσεις συγκεντρώνουν μεγάλα ποσοστά
- Πλέγμα μέτρων και δράσεων
- Ολοκληρωμένη στρατηγική

22. Τι προτείνετε για τον περιορισμό κρουσμάτων λογοκλοπής;

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1^ο ερευνητικό ερώτημα: Ποιο είναι το επίπεδο ενημέρωσης και εκπαίδευσης των φοιτητών σχετικά με το θέμα της λογοκλοπής;

- Αρκετά υψηλό επίπεδο γνώσης – ελλείψεις για αυτό-λογοκλοπή και ghostwriting
- Ικανοποιητική αναγνώριση περιπτώσεων λογοκλοπής
- Υψηλά ποσοστά σιγουριάς για τον ακαδημαϊκό τρόπο γραφής
- Κατανόηση αξίας παραπομπών – αναφοράς στην πηγή
- Υψηλή ευαισθητοποίηση
- Ελλιπής εκπαίδευση – έλλειψη ολοκληρωμένης στρατηγικής
- Αμφιβολία για το εάν έχουν υποπέσει σε λογοκλοπή

2^ο ερευνητικό ερώτημα: Ποιες είναι κατά τη γνώμη των φοιτητών οι αιτίες και οι συνέπειες της λογοκλοπής;

- Ακούσια λογοκλοπή
- Μικρότερο ποσοστό εκούσιας λογοκλοπής σε σχέση με παλαιότερες έρευνες
- Διάδοση διαδικτύου – Μεγάλη ευκολία αντιγραφής
- Άγνοια – προσωπικοί λόγοι – συγκυρίες
- Έλλειψη ενημέρωσης σχετικά με τις κυρώσεις
- Επίγνωση ηθικών συνεπειών

3^ο ερευνητικό ερώτημα: Ποιες είναι σύμφωνα με τους φοιτητές οι μέθοδοι ενημέρωσης που χρησιμοποιούνται από τα πανεπιστήμια, για την αντιμετώπιση και πρόληψη της λογοκλοπής;

- Εκπαιδευτικό υλικό στις ιστοσελίδες
- Ενημερωτικοί οδηγοί
- Ελλιπής ενημέρωση για εκπαιδευτικό υλικό
- Όλα τα πανεπιστήμια διαθέτουν υλικό – οι φοιτητές δεν το γνωρίζουν
- Μη αξιοποίηση των εκπαιδευτικών δυνατοτήτων του Turnitin

4^ο ερευνητικό ερώτημα: Ποιες είναι οι προτάσεις των φοιτητών για τον περιορισμό του φαινομένου της λογοκλοπής;

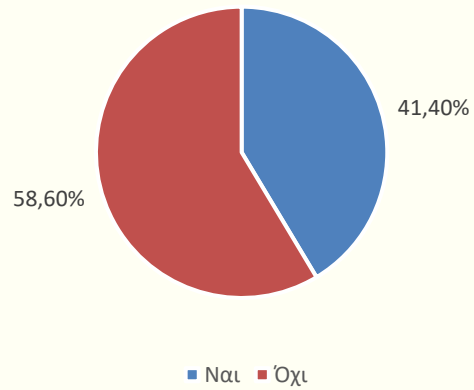

- Ενδιαφέρον και διάθεση ενημέρωσης και εκπαίδευσης
- Μεγάλα ποσοστά σε όλες τις επιλογές πρόληψης και αντιμετώπισης
- Ολιστική προσέγγιση - Πλέγμα δράσεων και μέτρων:
  - Υλικό στην ιστοσελίδα
  - Υποστήριξη από καθηγητές
  - Πολιτική αντιμετώπισης
  - Σεμινάρια
  - Κώδικες Δεοντολογίας

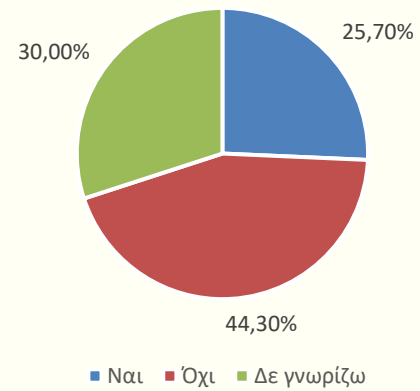

Σύγκριση 1^{ου} & 5^{ου} έτους

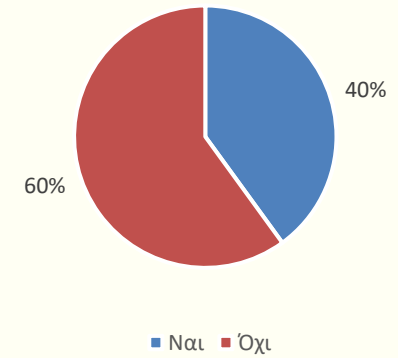
1ο έτος ποσοστό εκπαίδευσης

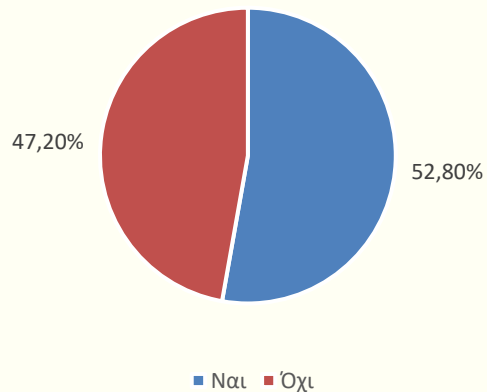
1ο έτος ποσοστό λογοκλοπής

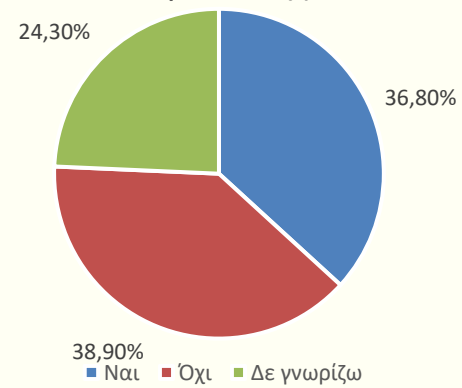
1ο έτος επίγνωση συνεπειών

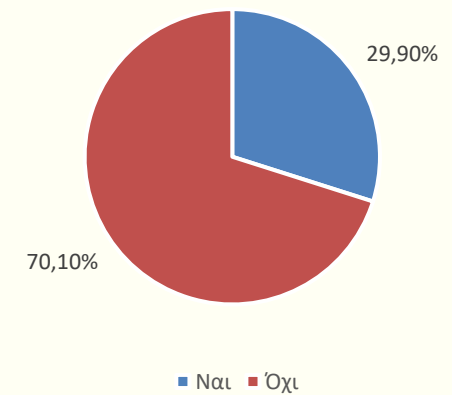
5ο έτος ποσοστό εκπαίδευσης

5ο έτος ποσοστό λογοκλοπής

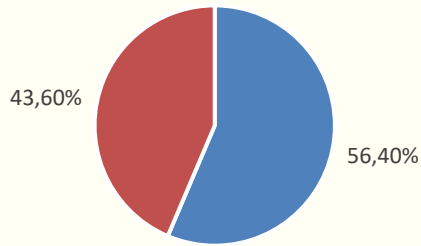

5ο έτος επίγνωση συνεπειών

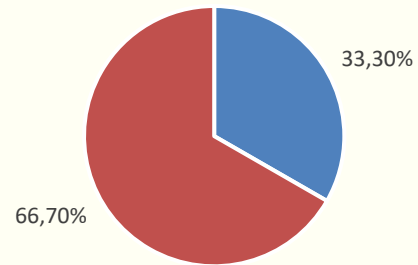
Σύγκριση σχολής φοίτησης

Ανθρωπιστικές
Επιστήμες Ποσοστό
Εκπαίδευσης

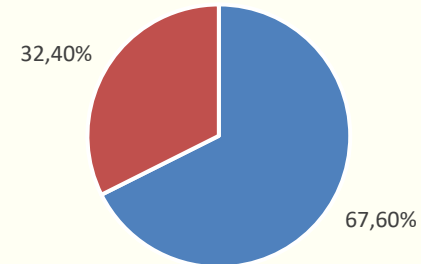
■ ΝΑΙ ■ ΌΧΙ

Θετικές Επιστήμες
Ποσοστό Εκπαίδευσης

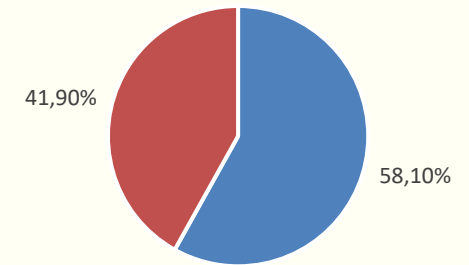
■ ΝΑΙ ■ ΌΧΙ

Κοινωνικές Επιστήμες
Ποσοστό Εκπαίδευσης

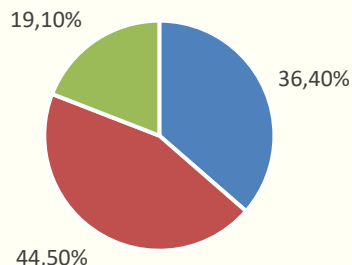
■ ΝΑΙ ■ ΌΧΙ

Εφαρμοσμένες Επιστήμες
Ποσοστό Εκπαίδευσης

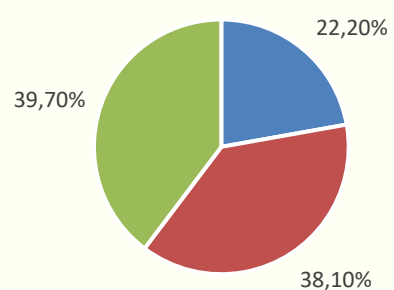
■ ΝΑΙ ■ ΌΧΙ

Ανθρωπιστικές Επιστήμες
Ποσοστό Λογοκλοπής

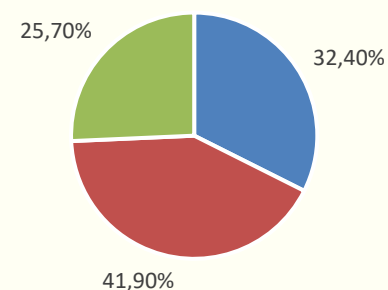
■ ΝΑΙ ■ ΌΧΙ ■ ΔΕ ΓΝΩΡΙΖΩ

Θετικές Επιστήμες ποσοστό
λογοκλοπής

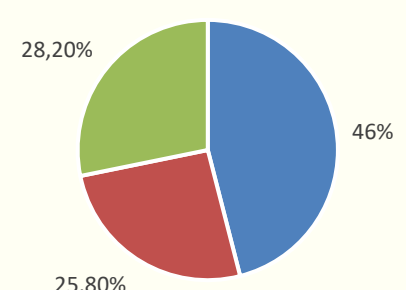
■ ΝΑΙ ■ ΌΧΙ ■ ΔΕ ΓΝΩΡΙΖΩ

Κοινωνικές Επιστήμες
Ποσοστό Λογοκλοπής

■ ΝΑΙ ■ ΌΧΙ ■ ΔΕ ΓΝΩΡΙΖΩ

Εφαρμοσμένες Επιστήμες
ποσοστό λογοκλοπής

■ ΝΑΙ ■ ΌΧΙ ■ ΔΕ ΓΝΩΡΙΖΩ

Επιμέρους συμπεράσματα

➤ Σύγκριση 1^{ου} & 5^{ου} έτους

- Μικρή διαφοροποίηση στο ποσοστό εκπαίδευσης
- Μεγαλύτερο ποσοστό λογοκλοπής στους τελειόφοιτους (περισσότερες εργασίες – μεγαλύτερη κόπωση και φόρτος)
- Δυσκολίες: ανάκτηση ποιοτικών πηγών – δυσκολία στην παράφραση
- Μεγαλύτερο ποσοστό άγνοιας στους τελειόφοιτους σχετικά με τις κυρώσεις και το ενημερωτικό υλικό

➤ Σύγκριση βάσει σχολής φοίτησης

- Κοινωνικές επιστήμες - Μεγαλύτερη συμμετοχή & μεγαλύτερο ποσοστό εκπαίδευσης – μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση – μικρότερο ποσοστό λογοκλοπής
- Θετικές επιστήμες: μεγαλύτερο ποσοστό άγνοιας σχετικά με τη λογοκλοπή – έλλειψη εκπαίδευσης – μικρότερη συμμετοχή – χαμηλή ευαισθητοποίηση
- Δυσκολίες: ανάκτηση ποιοτικών πηγών – δυσκολία στην παράφραση – κατανόηση προτύπων (διαφοροποιήσεις ανάλογα με τη σχολή φοίτησης)

ΕΑΠ

- Περισσότερες εργασίες – ιδιαίτερος τρόπος εκπαίδευσης
- Καλύτερα ποσοστά ενημέρωσης - εκπαίδευσης
- Καλύτερες επιδόσεις ενημέρωσης από το πανεπιστήμιο
- Εκμάθηση στην πράξη

Ανακεφαλαίωση συμπερασμάτων

- Ανεπαρκής ενημέρωση και εκπαίδευση από τα πανεπιστήμια (αυτό – λογοκλοπή, ghostwriting, ελλιπής ενημέρωση για πολιτική, εκπαιδευτικές δράσεις)
- Τα ποσοστά των τελειόφοιτων δεν παρουσιάζουν βελτίωση σε σχέση με αυτά των πρωτοετών
- Στα ελληνικά πανεπιστήμια λαμβάνει χώρα κυρίως ακούσια λογοκλοπή (άγνοια ως αιτία – χαμηλό ποσοστό εκούσιας στην αντίστοιχη ερώτηση – αυστηρότητα στις δικαιολογίες)
- Μεγάλο ποσοστό ιδρυμάτων παρέχουν εκπαιδευτικές δράσεις και λαμβάνουν μέτρα πρόληψης – Ελλιπής ενημέρωση φοιτητών
- Σημαντικός ο ρόλος του καθηγητή (εντοπισμός λογοκλοπής - επιβολή κυρώσεων – ενθάρρυνση φοιτητών – ανάθεση εργασιών)
- Ευαισθητοποίηση και σεβασμός των φοιτητών στους ακαδημαϊκούς κανόνες

Πρακτικές προεκτάσεις & Μελλοντικές επεκτάσεις

➤ Ολιστική αντιμετώπιση:

- Ενημέρωση φοιτητών για τη λογοκλοπή
  - Ενημέρωση σχετικά με τις εκπαιδευτικές δράσεις
  - Χρήση Turnitin από τους φοιτητές (εκπαίδευση και αντιμετώπιση)
  - Συμβολή καθηγητών - Ανάθεση εργασιών με ακαδημαϊκό τρόπο γραφής
  - Αυστηρές κυρώσεις για την εκούσια λογοκλοπή
- Ποιοτική έρευνα για πιο αναλυτική μελέτη
  - Έρευνα σε μέλη Δ.Ε.Π.
  - Έρευνα στα πανεπιστήμια
  - Έρευνα σε μεταπτυχιακούς & διδακτορικούς φοιτητές

Σας ευχαριστώ πολύ!